

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ศึกษาการอยู่ปรีวากรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท : กรณีศึกษาวัดสระพังทอง จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพร้อมก็นำผลการวิจัยจากเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ ขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)

- ๓.๑.๑ กลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๑.๒ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๑.๓ การสร้างแบบสัมภาษณ์
- ๓.๑.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๑.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๒ การดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพคุณภาพ (Qualitative research)

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) ส่วนการศึกษภาคสนาม (Field study) มีแบบสัมภาษณ์พระภิกษุ อุบาสก อุบาสิกา ที่มาร่วมงานปรีวากรรม ณ วัดสระพังทอง ตำบลหนองย่างชั้น อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

๓.๒.๑ กลุ่มตัวอย่าง

๑. เจ้าอาวาส	จำนวน	๑ รูป
๒. พระสงฆ์สาวกมานัตต์และสวดอัพภาน	จำนวน	๒ รูป
๓. พระปลัดตะตะภิกษุ	จำนวน	๕ รูป
๔. พระอปลัดตะตะภิกษุ	จำนวน	๕ รูป
๕. อุบาสก	จำนวน	๕ คน*
๖. อุบาสิกา	จำนวน	๕ คน
รวม		๒๓ รูป / คน

* อุบาสกและอุบาสิกาที่เข้าร่วมปฏิบัติธรรมของงานปรีวากรรม

๓.๒.๒ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแบบ สัมภาษณ์ ซึ่งประกอบไปด้วย แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง กล้องถ่ายรูป สมุดจดบันทึก เครื่อง บันทึกเสียง และกล้องถ่ายวิดีโอ

๓.๒.๓ การสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและแบบสัมภาษณ์พร้อม กอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการอยู่ปฐวีสรรพของวัดสระพังทอง ตำบลหนองย่างขึ้น อำเภอรณ นคร จังหวัดนครพนม เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

๒. ข้อมูลที่ได้มาจากขั้นตอนที่ ๑ มาเป็นประเด็นคำถามแบบสัมภาษณ์ แล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ

๓. ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

๔. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๓ ท่าน คือ รศ.ดร.ประ จิตร มหาหิง รศ. อุคม บัวศรี และรศ.ดร.เอกนัท จารุเมธิชน พิจารณาความเหมาะสมและความ ถูกต้องตามเนื้อหา ภาษา และความสอดคล้องเกี่ยวกับประเด็นคำถาม

๕. เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไป เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปเก็บข้อมูล

๓.๒.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

๑) นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ถึงเจ้าอาวาสวัดสระพังทอง ตำบลหนองย่างขึ้น อำเภอรณ นคร จังหวัดนครพนม เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ในการสัมภาษณ์

๒) สร้างความสัมพันธ์กับผู้ให้ข้อมูลหลัก และกลุ่มตัวอย่าง พบปะพูดคุยเพื่อสร้าง ความคุ้นเคย แจกวัสดุประสงคในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓) กำหนดนัดหมายวันเวลาที่จะดำเนินการสัมภาษณ์ที่แน่นอน เพื่อให้ตัวอย่างได้ เตรียมตัวและเตรียมเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๔) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้ให้ข้อมูล หลัก และบุคคลอื่นๆ โดยใช้วิธีการบันทึกเทป จดบันทึก และการสนทนา กับกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยใช้ การแปลความ การตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) เพื่ออธิบายการอยู่ปรีวาสกรรมในพระพุทธศาสนาเถร การอยู่ปรีวาสกรรมของคณะสงฆ์วัดสระพังทอง จังหวัดนครพนม กับ การอนุรักษ์ประเพณีฮีตสิบสองคองสิบสี่ของวัดสระพังทอง ตำบลหนองย่างชั้น อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม